

MINISTERSTWO FINANSÓW

Departament Kontroli Skarbowej

Sprawozdanie

Kontrola Skarbowa w 2008 r.

Zatwierdzam

Generalny Inspektor
Kontroli Skarbowej

Warszawa, luty 2009 r.

Spis treści

1.	EFEKTY DZIAŁAŃ KONTROLI SKARBOWEJ W 2008 R.	3
1.1.	<i>W zakresie zwalczania przestępczości paliwowej.</i>	4
1.2.	<i>W zakresie handlu złotem.</i>	5
1.3.	<i>W zakresie fikcyjnego obrotu innymi towarami.</i>	6
1.4.	<i>W zakresie nieujawnionych źródeł przychodów.</i>	7
1.5.	<i>W zakresie handlu używanymi samochodami.</i>	9
1.6.	<i>W zakresie e-handlu.</i>	10
1.7.	<i>Inne</i>	11
2.	STATYSTYCZNE WYNIKI KONTROLI SKARBOWEJ W 2008 R.	12
2.1.	<i>Przeprowadzone kontrole.</i>	12
2.2.	<i>Kwotowe ustalenia wynikające z kontroli</i>	13
2.3.	<i>Struktura ustaleń</i>	14

1. EFEKTY DZIAŁAŃ KONTROLI SKARBOWEJ W 2008 R.

Kontrola skarbowa dzięki szerokiemu zakresowi merytorycznego działania określonego w ustawie o kontroli skarbowej, a także m.in. dzięki dobrze wyszkolonej kadrze jest w stanie kierować swoje działania na obszary zagrożone największymi nieprawidłowościami w zależności m.in. od aktualnej sytuacji na rynku obrotu gospodarczego, zwłaszcza wtedy, gdy obserwowane są negatywne zjawiska, w tym np. nowe rodzaje oszustw.

Przy wykonywaniu swoich zadań urzędy kontroli skarbowej ściśle współpracują z policją, prokuraturą, służbami celnymi i innymi organami. Współpraca polega nie tylko na wymianie informacji o przestępcach gospodarczych, ale również na przeprowadzaniu wspólnych działań, w tym m.in. akcji kontrolnych przy zabezpieczeniu i pomocy policji.

W 2008 r. organy kontroli skarbowej ukierunkowane były głównie na wykrywanie zorganizowanej przestępczości skarbowej. Poddawane były kontroli całe łańcuchy firm uczestniczące w przestępczym procederze, których celem działania są oszustwa podatkowe, jako najgroźniejsze i narażające budżet państwa na wielomilionowe straty, głównie w zakresie podatku VAT i podatku akcyzowego.

W 2008 r. największe nadużycia zostały ujawnione w branży paliwowej, obrocie złomem, jak również w zakresie groźnego dla budżetu fikcyjnego obrotu innymi towarami, gdzie właściciele firm próbowali wyłudzić olbrzymie kwoty nienależnego podatku VAT.

Najbardziej niebezpieczne zarówno dla budżetu, jak i dla rynku obrotu gospodarczego okazały się ujawnione przez kontrolerów skarbowych nadużycia w branży paliwowej. Polegały one na wprowadzaniu do obrotu paliwa niewiadomego pochodzenia lub powstałego poprzez dodawanie do pełnowartościowego paliwa dodatków służących zwiększeniu jego objętości, mieszanie komponentów i rozpuszczalników zwolnionych z podatku akcyzowego, wprowadzaniu do obrotu paliwa powstałego w wyniku odbarwiania oleju opałowego, wprowadzaniu do obrotu gazu ciekłego przeznaczonego do celów grzewczych, jako paliwa LPG.

Innym niebezpiecznym dla budżetu procederem, na ujawnianiu którego koncentrowały się organy kontroli skarbowej w 2008 r. był fikcyjny obrót towarami, zwłaszcza fikcyjny obrót złomem, a celem działania kontrolerów było uniemożliwienie dalszego działania łańcucha firm uczestniczących w przestępstwie oraz udaremnienie dalszego wpływu środków z budżetu.

Poniższe przykłady obrazują pracę kontroli skarbowej oraz jej rezultaty.

1.1.

W zakresie zwalczania przestępczości paliwowej.

- Urząd kontroli skarbowej, działając we współpracy z Prokuraturą Krajową doprowadził do rozbicia grupy przestępczej, która zajmowała się procederem mieszania produktów naftowych z gotowymi paliwami silnikowymi. W toku przestępczego procederu utworzony został łańcuch powiązanych ze sobą podmiotów „słupów”, których zadaniem było zatarcie śladów świadczących o źródłach pochodzenia produktów ropopochodnych oraz wprowadzenie do obrotu paliwa będącego w rzeczywistości mieszaniną paliw pełnowartościowych i komponentów. W ten sposób przestępcza grupa podmiotów wprowadziła do obrotu w latach 2002- 2005 paliwo poza wszelkimi procedurami i z ominięciem należnego podatku akcyzowego. Straty budżetu państwa z tego tytułu oszacowano na ponad 70 mln zł. W wyniku działań kontroli skarbowej powyższy proceder został zlikwidowany.
- Urząd kontroli skarbowej, prowadząc jednocześnie kontrole w trzech różnych spółkach doprowadził do wykrycia i wyeliminowania z rynku grupy firm, które wprowadzały do obrotu paliwo niespełniające wymogów jakościowych poprzez dodawanie elementów służących jedynie do zwiększenia objętości paliwa. Kontrolerzy stwierdzili, że droga paliwa w toku przestępczego procederu wiodła bezpośrednio z polskich rafinerii do baz paliwowych. W paliwowych magazynach następowało mieszanie komponentów z paliwem kupowanym w rafineriach.
Ujawnione przez kontrolę skarbową działania przestępcze spowodowały straty budżetu na kwotę ok. 37,4 mln zł. W toku czynności kontrolerzy musieli odtworzyć brakującą dokumentację, a także dokonać szczegółowych analiz rachunków bankowych, ponadto przeprowadzić lustracje i oględziny miejsc przestępstwa, w tym obiektów w bazach paliwowych. W trakcie tych czynności ściśle współpracowano z prokuraturą, oraz z Centralnym Biurem Śledczym w zakresie przesłuchań i zabezpieczenia dokumentów u kontrahentów kontrolowanych firm. Na podstawie ustaleń dokonanych przez kontrolę skarbową, prokuratura dokonywała kolejnych aresztowań i przedstawiała sprawcom zarzuty karne. W celu zabezpieczenia należności Skarbu Państwa podjęte zostały działania zmierzające do zabezpieczenia majątku sprawców na poczet przyszłych należności.

- Urząd kontroli skarbowej współdziałając z prokuraturą doprowadził do zlikwidowania grupy przestępczej utworzonej przez hurtowników i detalicznych sprzedawców gazu. Efektem 17 kontroli skarbowych było wykrycie zaniżenia zobowiązań podatkowych w łącznej kwocie ok. 1,25 mln zł. Ujawnionym procederem kierowali właściciele hurtowni gazu, którzy część gazu sprzedawali do stacji LPG i ewidencjonowali jako sprzedaż paragonową do celów grzewczych (rzekomo na rzecz ferm drobiarskich i domów prywatnych właścicieli). Umożliwiało to właścicielom stacji LPG dokonywanie zakupów gazu i jego sprzedaży bez opodatkowania.
Ustalenia dokonane w wyniku tej kontroli pozwoliły prokuraturze na postawienie szeregu zarzutów karnych właścicielom hurtowni gazu i stacji LPG.
- W wyniku kontroli u sprzedawcy oleju opałowego stwierdzono zaniżenie w podatku akcyzowym w kwocie przekraczającej 6 mln zł oraz zaniżenie zobowiązań podatkowych u trzech jego kontrahentów na kwotę 4,6 mln zł. Dokonano zabezpieczenia należności pieniężnych na majątku nieuczciwego podatnika na kwotę ponad 5,4 mln zł. Kontrola ujawniła fałszywe oświadczenia osób kupujących olej opałowy, uprawniających sprzedawcę do zwolnienia i stosowania obniżonej stawki w podatku akcyzowym. Celem zweryfikowania tych oświadczeń wykonano szereg pracochłonnych i żmudnych czynności. Zwrócono się do 127 urzędów miast i gmin o potwierdzenie danych ponad 1 800 osób rzekomo kupujących olej. Urzędy nie potwierdziły danych ponad 1 700 osób. W toku kontroli przesłuchano w charakterze świadków wiele osób oraz przeprowadzono 38 kontroli u kontrahentów kontrolowanego podatnika.

1.2. W zakresie handlu złomem.

- Działania urzędu kontroli skarbowej udaremniły wyłudzenie od Skarbu Państwa podatku VAT na kwotę blisko 50 mln zł. Przerwano proceder wprowadzania do obrotu fikcyjnych faktur dotyczących obrotu złomem. Podjęte działania z policją i prokuraturą zaowocowały aresztowaniem 34 osób a także zabezpieczeniem majątku o wartości ponad 8 mln zł.
- Zatrzymanie 19 podejrzanych i zlikwidowanie grupy prowadzącej fikcyjny obrót złomem zapobiegło wypływowi środków z budżetu na kwotę ok. 24 mln zł. Urząd

kontroli skarbowej wykrył i zlikwidował dwie zorganizowane grupy przestępcze, w tym jedną o zasięgu ogólnokrajowym,. Zidentyfikowano łańcuch 39 firm, które spowodowały straty budżetu oszacowane na ok. 20 mln zł.

- Urząd kontroli skarbowej zapobiegł wypływowi środków z budżetu państwa na łączną kwotę 4,4 mln zł. Efektem kontroli przeprowadzonej w ścisłej współpracy z ABW i prokuraturą było wyeliminowanie z obrotu złomem firmy działającej jako „słup”. Kontrolowany wystawił kilkaset faktur z wykazaniem podatkiem VAT do zwrotu, Faktury te nie odzwierciedlały rzeczywistej sprzedaży, nie zostały zaewidencjonowane, a wykazany w nich podatek nie został zapłacony. Kontrahenci „słupa” bezpodstawnie odliczyli podatek wynikający z tych faktur. Sukcesywnie wszczynane są zatem wobec nich kontrole, w celu określenia kwoty należnego podatku.
- Urząd kontroli skarbowej określił zaległości podatkowe nieuczciwego podmiotu na łączną kwotę w wysokości ok. 7 mln zł. Kontrola w firmie handlującej złomem stwierdziła brak dokumentacji dotyczącej źródeł pochodzenia towaru, a właściciel firmy wyjaśniał, że dokumentacja została skradziona. Przeprowadzenie wielu kontroli u kontrahentów podatnika oraz liczne przesłuchania świadków pozwoliły ustalić, że kontrolowany w rzeczywistości w ogóle nie prowadził działalności związanej z obrotem złomem dopuszczając się fałszerstwa dokumentów.

1.3. W zakresie fikcyjnego obrotu innymi towarami.

- Pracownicy kilku urzędów kontroli skarbowej, działając przy współudziale funkcjonariuszy CBS rozbili szajkę nieuczciwych przedsiębiorców, udaremniając wyłudzenie z budżetu 34 mln zł. Dwie osoby fizyczne zamieszkałe na terenie jednego z województw wprowadziły do obrotu gospodarczego faktury VAT na kwotę netto 154 mln zł (podatek VAT 34 mln zł). Faktury te miały dokumentować obrót żarówkami ksenonowymi używanymi w samochodach. Fikcyjne faktury zostały ujęte w ewidencji firmy mającej siedzibę na terenie innego województwa. Firma ta następnie wykazywała fikcyjną wewnątrzspółnotową dostawę towarów do podmiotów z Czech i Słowacji, deklarując nienależny zwrot podatku VAT. Nieuczciwi przedsiębiorcy z terenu pierwszego z województw dla uprawdopodobnienia zakupu żarówek posłużyli się fakturami

z danymi legalnie działającej firmy z innej części Polski. Kontrola sprawdzająca nie potwierdziła transakcji dokumentowanych tymi fakturami. Skalę nielegalnego przedsięwzięcia obrazuje fakt, iż liczba żarówek ksenonowych wykazana na fikcyjnych fakturach pokryłaby kilkuletnie zapotrzebowanie na ww. towar w całej Polsce.

- We współpracy ze służbami skarbowymi siedmiu państw UE, na wniosek jednego z urzędów kontroli skarbowej, działaniami kontrolnymi objęto ponad 100 podmiotów z terenu całego kraju. Prowadzone czynności potwierdziły istnienie zorganizowanych grup nastawionych na oszustwa typu „karuzelowego”. Tylko w stosunku do jednego z wykrytych łańcuchów dostaw wewnątrzspółnotowych, wielkość wyłudzonego podatku VAT w Polsce oszacowano na kwotę co najmniej 80 mln zł. W wyniku kontroli udało się już wstrzymać wypłaty kilkunastu milionów nienależnego zwrotu podatku VAT.
- Kontrola skarbową ujawniła zaniżenie należnego podatku VAT w kwocie łącznej wraz z odsetkami wynoszącej 34,2 mln zł. Ustaleń dokonano wobec grupy 5 podmiotów powiązanych ze sobą personalnie i kapitałowo, które zajmowały się międzynarodowym obrotem telefonami komórkowymi, sprzętem komputerowym i elektroniką, dokonywały fikcyjnych transakcji eksportowych.
- W efekcie kontroli skarbowej zlikwidowano działalność zorganizowanej grupy przestępczej składającej się z 34 firm tworzących łańcuch w branży tekstylnej, która według wstępnych ustaleń, naraziła Skarb Państwa na utratę łącznie 24 mln zł, w tym 9 mln zł z tytułu nienależnego zwrotu VAT. Organa ścigania zastosowały tymczasowy areszt wobec 12 osób kierujących grupą przestępczą.

1.4. W zakresie nieujawnionych źródeł przychodów.

- Urząd kontroli skarbowej przeprowadził postępowania u 82 podatników, które zakończyły się ustaleniem zaległości podatkowych w łącznej wysokości ok. 11,4 mln zł, z czego wpłacono 4,2 mln zł. Postępowanie u podatnika, któremu wymierzono najwyższy kwotowo podatek wykazało, że w 2003 r. dokonał on wpłat gotówkowych do kapitału prowadzonego przedsiębiorstwa w kwocie 4 mln zł, a jako źródło wykazywał

dochody uzyskane z prowadzonej działalności gospodarczej w latach wcześniejszych. Kontrola wykazała, że miały miejsce dopłaty do kapitału w łącznej kwocie 10 mln zł, bez wskazania źródeł pochodzenia. Działania podatnika i jego pełnomocnika nakierowane były na utrudnianie i opóźnianie postępowania z uwagi na zbliżające się terminy przedawnienia zobowiązań. Kolejnym źródłem pokrycia wydatków miały być wg. podatnika zyski z obrotu akcjami spółki notowanej na Giełdzie Papierów Wartościowych. I w tym przypadku kontrola udowodniła, że źródłem pokrycia wydatków nie były dochody ani z działalności gospodarczej z lat wcześniejszych, ani zyski z giełdy. W związku z przedstawieniem dowodów kontrolowany zmienił linię obrony i przedłożył umowę pożyczki na kwotę 3 mln zł, którą kontrola zweryfikowała i wykazała jej fikcyjność. Zostały wydane decyzje ustalające podatek w łącznej wysokości blisko 3,3 mln zł, z czego połowa już została przez podatnika wpłacona.

- W efekcie zatrzymania przedsiębiorcy w chwili wpłaty do banku przyniesionych w walizce 3,6 mln USD przeprowadzono kontrolę w zakresie nieujawnionych źródeł pochodzenia majątku tego przedsiębiorcy. W rezultacie stwierdzono, że środki w przeważającej części pochodzą ze źródeł nieujawnionych, a należny podatek ustalono na kwotę blisko 3 mln zł. Podatnik tłumaczył, że pieniądze te stanowią jego oszczędności z kilkuletniej działalności gospodarczej w zakresie handlu ceramiką budowlaną i do tej pory przechowywał je w domu, bo nie ma zaufania do systemu bankowego. Dokonano szczegółowej analizy przychodów i wydatków na przestrzeni 15 lat. Drobiazgowo i wnikliwa kontrola w zakresie możliwości zgromadzenia tak dużej kwoty w gotówce ujawniła, iż podatnik nie mógł zaoszczędzić takiej kwoty.
- W wyniku kontroli skarbowej wykryto transakcje, w efekcie których podatnik chciał uniknąć opodatkowania dochodów w kwocie prawie 4 mln zł. i wymierzono podatek w wys. 3 mln zł. Podatnik utrzymujący się z renty ZUS w wys. 700 zł miesięcznie, nabył wierzycelność za 1 mln USD. Podatnik usiłował przekonać kontrolujących, że pieniądze otrzymał na przechowanie na terenie Ukrainy od obywatela Wietnamu. W efekcie skomplikowanego procesu dowodowego, szczegółowej analizy m. in. ponad 100 wyjazdów zagranicznych podatnika do Rosji, Niemiec, Austrii, Włoch, Słowacji, Tajlandii, do krajów arabskojęzycznych, na Litwę, Ukrainę i Białoruś, wykluczono możliwość zgromadzenia kwoty 1 mln USD z legalnych źródeł. Zachodziła tu

też konieczność profesjonalnej analizy i oceny umów zawartych przez podatnika poza granicami Polski.

Sprawa znalazła finał w NSA, który oddalając skargę kasacyjną podatnika, wskazał w uzasadnieniu wyroku na wysoką jakość pracy kontroli skarbowej.

- Szacunkowe wyliczenie kontroli skarbowej wykazało zaniżenie deklarowanego przez podatnika obrotu i uszczuplenie należności Skarbu Państwa na kwotę blisko 4 mln zł. Urząd kontroli skarbowej dzięki profesjonalnej pracy analitycznej i współdziałaniu z wywiadem skarbowym doprowadził do ujawnienia procederu ukrywania faktycznych rozmiarów dochodów przez podatnika prowadzącego biura tłumaczy przysięgłych, który deklarował spadek dochodów przy wzrastającej liczbie prowadzonych biur tłumaczy. W trakcie kontroli zabezpieczono 150 komputerów oraz 4 samochody osobowe. Zawiadomiono organa ścigania, a prokuratura zatrzymała i postawiła zarzuty karne 10 osobom. Wobec 5 z nich sąd zastosował tymczasowe aresztowanie.

1.5. W zakresie handlu używanymi samochodami.

- Kontrola skarbową stwierdziła uszczuplenia podatkowe na kwotę prawie 8 mln zł, ujawniając na terenie jednego z województw proceder zaniżania przez autokomisycen sprzedawanych samochodów. Przeprowadzone zostały bardzo pracochłonne i wnikliwe kontrole w 10 firmach, podczas których przesłuchano ponad 1300 świadków i przeprowadzono ponad 100 czynności sprawdzających. Kontrole wszczynane były ze wsparciem oddziału realizacyjnego. Jednocześnie dokonywano przeszukań miejsc prowadzenia działalności.
- Urząd kontroli skarbowej ujawnił zaniżenie należnego podatku dochodowego od grupy kontrolowanych osób fizycznych oraz podatku VAT na łączną kwotę ponad 0,9 mln zł. Przeprowadzono kontrole w dwóch firmach zajmujących się handlem samochodami używanymi, których właścicielami byli małżonkowie. Kontrolowani oficjalnie sprzedawali samochody po rażąco niskich cenach.

1.6.

W zakresie e-handlu.

W związku z dynamicznym rozwojem handlu za pośrednictwem Internetu, stał się on przedmiotem szczególnego zainteresowania kontroli skarbowej.

Istotną korzyścią ww. kontroli jest ujawnienie nieopodatkowanego dochodu, a w konsekwencji wyeliminowanie z rynku gospodarczego oszustw w zakresie e-transakcji. Wymierzanie nieuczciwym podmiotom należnych podatków i doprowadzanie do odpowiedzialności karnej powoduje eliminowanie przestępczych mechanizmów, co przywraca konkurencyjność, z korzyścią dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w sposób uczciwy i rzetelny rozliczających się z fiskusem.

- Ujawniono przypadek, w którym za okres 2 lat wartość niezaewidencjonowanej sprzedaży wyniosła 6,1 mln zł, co skutkowało zaniżeniem należnego podatku VAT o 1,1 mln zł oraz podatku dochodowego o 200 tys. zł. Kontrola wobec podatnika prowadzącego sklep z telefonami komórkowymi wykazała, że w ewidencji księgowej kontrolowany rejestrował jedynie sprzedaż dokonaną w sklepie stacjonarnym, natomiast nie ujmował przychodów ze sprzedaży dokonywanych za pośrednictwem portalu internetowego. Podatnik zgadzając się z ustaleniami kontroli złożył korektę deklaracji.
- Kontrola u osoby fizycznej zaowocowała przypisami podatkowymi w kwocie 640 tys. zł, z czego 234 tys. zł podatnik już wpłacił, a na pozostałą część dokonano zabezpieczenia majątkowego. Podatnik prowadził zarejestrowaną działalność niewielkich rozmiarów i wykorzystywał tzw. „słupy” w Internecie. Dokonując sprzedaży internetowej posługiwał się nickami osób trzecich, chcąc uniknąć w ten sposób identyfikacji swojej osoby. Wartość sprzedaży „przepuszczona przez słupy” była 600 razy wyższa od tej deklarowanej przez podatnika w urzędzie skarbowym. Niezależnie od zaniżania dochodów, fałszował on także dowody zakupu, co wiązało się z tym, że wprowadzał do obrotu towar niewiadomego pochodzenia. Kontrolowany przyznał się do popełnionych oszustw.
- Kontrola skarbowa ujawniła, że podatnik prowadzący sprzedaż za pośrednictwem internetowego serwisu aukcyjnego ukrywał część dochodów lokowanych na 6 rachunkach bankowych, których istnienie zataił przed organem kontroli skarbowej.

Ustalenie należności podatkowych wymagało pozyskania informacji z kilku instytucji, które pozwoliły wyselekcjonować obroty na rachunkach związane z działalnością handlową i oszacować zaniżone obroty na ok. 0,6 mln zł.

- Urząd kontroli skarbowej ujawnił niezgłoszoną do opodatkowania działalność gospodarczą prowadzoną od wielu lat przez osobę fizyczną w zakresie sprzedaży usług hostingowych, providerskich, kont e-mail, oprogramowania, obsługi sklepów internetowych i sprzedaży serwerów. W wyniku kontroli ustalono, że podatnik nie ujawniając się przed fiskusem, działał na szeroką skalę realizując milionowe obroty. Według statystyki providerów kontrolowany znajdował się w pierwszej dwudziestce podmiotów tej branży w kraju, obsługując około 4 tysięcy domen.

1.7. Inne

- Kontrola skarbową stwierdziła w przedsiębiorstwie państwowym zaniżenie zobowiązań podatkowych na kwotę łączną przekraczającą 30 mln zł oraz działania na szkodę przedsiębiorstwa państwowego szacowane na kwotę blisko 40 mln zł. Kontrolę przeprowadzono przy ścisłej współpracy z CBS oraz prokuraturą okręgową, która prowadziła śledztwo w sprawie wyrządzenia szkody majątkowej w wielkich rozmiarach przedsiębiorstwu państwowemu, przeprowadzono kontrole w trzech podmiotach. Kontrola wymagała przeprowadzenia wielu żmudnych czynności, w tym licznych przesłuchań świadków oraz zbadania dokumentów księgowych, których liczba sięga niemal 10 tys.
- Kontrola przeprowadzona w jednej ze spółek giełdowych wykazała nieprawidłowości związane z obrotem obligacjami. Ustalenia podatkowe stanowią kwotę 6,4 mln zł, która już została wpłacona do budżetu.
- Kontrola skarbową stwierdziła stałe zawyżanie kosztów w spółce developerskiej. Uszczuplenia podatkowe stanowiły kwotę ponad 3 mln. Czynności prowadzone przy współpracy z prokuraturą zahamowały proceder „prania brudnych pieniędzy” w tej spółce.

2. STATYSTYCZNE WYNIKI KONTROLI SKARBOWEJ W 2008 R.

2.1. Przeprowadzone kontrole

W 2008 r. urzędy kontroli skarbowej przeprowadziły łącznie 10 574 kontrole. W ramach tych kontroli przeprowadzono 14 527 czynności sprawdzających dokumenty u kontrahentów kontrolowanego podatnika oraz 3 109 przesłuchania. W celu weryfikacji dowodów zgromadzonych w toku kontroli, 2 270 razy wystąpiono do instytucji finansowych o udzielenie informacji stanowiących tajemnicę bankową. Liczba przypadków tych wystąpień systematycznie rośnie. W uzasadnionych przypadkach urzędy kontroli skarbowej dokonały zabezpieczeń majątku nieuczciwych podatników na poczet zaległości podatkowych. Łączna wysokość dokonanych zabezpieczeń stanowi kwotę 427 mln zł.

Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Ilość kontroli ogółem	16 488	12 407	10 574

W porównaniu z liczbą kontroli w latach ubiegłych daje się zauważyć niewielką ale stałą tendencję spadkową. Na taki stan rzeczy wpływa kilka czynników, w tym m.in. fakt iż w ostatnich latach nastąpiła zmiana podejścia organów kontroli skarbowej w stosunku do podatników. Przejawia się to zwłaszcza w unikaniu częstych kontroli uczciwych podatników, u których stwierdza się błędy lub niewielkie nieprawidłowości. Natomiast przedmiotem zainteresowania kontroli skarbowej są podmioty celowo i świadomie popełniające nadużycia podatkowe, w tym przede wszystkim zorganizowane grupy przestępcze utworzone wyłącznie w celu dokonywania przestępstw skarbowych na dużą skalę. Kontrola skarbową skupia się również w większym stopniu na podatnikach nieujawniających źródeł swoich przychodów. Postępowania wobec tych grup podatników są bardzo skomplikowane, czasochłonne oraz często wymagają współpracy z innymi organami i instytucjami (policja, prokuratura, służby celne, banki). Niezbędne jest przeprowadzenie wielu czynności takich jak przesłuchania świadków, oględziny, powołanie biegłych. Powyższe czynniki występujące w obecnych postępowaniach kontrolnych mają znaczący wpływ na liczbę możliwych do przeprowadzenia kontroli w ciągu roku. Celem organów kontroli skarbowej nie jest jednak zwiększanie ich

liczby a wykrywanie szkodliwych dla budżetu państwa nadużyć na dużą skalę i eliminacja z rynku podmiotów stwarzających nieuczciwą konkurencję.

2.2. Kwotowe ustalenia wynikające z kontroli

W wyniku kontroli skarbowych przeprowadzonych w 2008 r. ustalenia skutkujące przypisami wyniosły 1 701 mln zł, w tym ustalenia, dla których wydano decyzje wyniosły 1 436 mln zł, natomiast wartość korekt deklaracji złożonych przez podatników w wyniku postępowań kontrolnych wyniosła 265 mln zł.

Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Łączne ustalenia z kontroli (tys. zł)	1 925 826	1 942 227	1 701 597
w tym z korekt deklaracji (tys. zł)	14 044*	295 700	265 295

* dane obejmują XI-XII/2006 w związku z wejściem w życie art. 14c ustawy o kontroli skarbowej

Jak wynika z zestawienia przedstawionego w tabeli w 2008 r. nastąpił nieznaczny spadek ustaleń. Analiza rezultatów kontroli skarbowej w odniesieniu do kilku kolejnych lat wykazuje występowanie jednorazowych ekstremalnych wyników np. w postaci incydentalnych wielomilionowych ustaleń. Wynikają one ze specyfiki działania organów kontroli skarbowej. Mają jednak wpływ na łączne wyniki kontroli w danym roku.

Analiza pracy kontroli skarbowej musi zakładać występowanie takich incydentalnych zdarzeń. Nie mogą one jednak zaważyć na ocenie badanych tendencji. Uwzględniając wystąpienie takich przypadków w ostatnich latach wyniki kontroli skarbowej utrzymują się na jednakowym poziomie.

Corocznie jednak następuje systematyczny wzrost średnich kwot ustaleń przypadających na jedną kontrolę.

Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	2008 r.
średnia kwota ustaleń na jedną kontrolę	116 801	156 542	160 922

Jest to możliwe dzięki bardziej trafnemu i skuteczniejszemu typowaniu podmiotów do kontroli oraz lepszemu określaniu obszarów ryzyka, tj. zagrożonych wystąpieniem nieprawidłowości, co jest osiągnięte m.in. przez zastosowanie analitycznych narzędzi informatycznych.

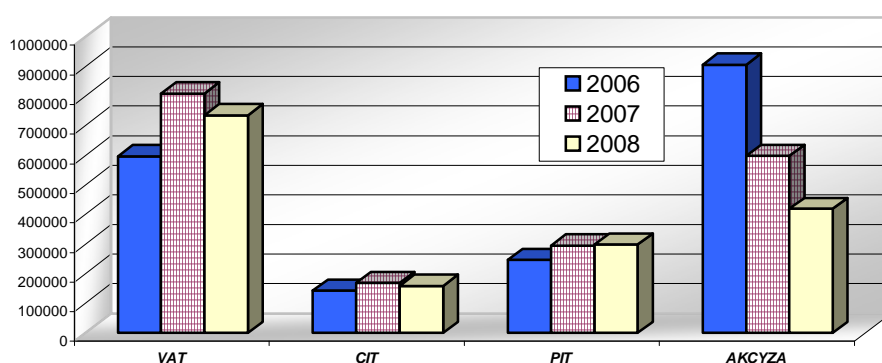
Ponadto rośnie odsetek kontroli tzw. wynikowych (zakończonych decyzją lub korektą).

Wyszczególnienie	2007 r.	2008 r.
kontrole zakończone decyzją oraz w wyniku których złożono korekty w stosunku do kontroli ogółem	52,97%	59,25%

W 2008 r. kontrole, w wyniku których podatnicy złożyli korekty deklaracji, stanowiły aż 30 % ogólnej liczby kontroli. Stanowi to 5 % wzrost w stosunku do roku ubiegłego. Coraz częściej bowiem podatnicy zgadzają się z ustaleniami kontroli i korzystają, w myśl art. 14c ustawy o kontroli skarbowej, z możliwości złożenia korekty deklaracji, po stwierdzeniu przez kontrolę nieprawidłowości.

2.3. Struktura ustaleń

Ustalenia w podziale na najważniejsze tytuły podatkowe (w tys. zł) w 2008 r. w odniesieniu do lat ubiegłych przedstawia poniższy wykres:

Wśród ustaleń podatkowych, podatek VAT stanowił 43,1 % całości ustaleń, podatek dochodowy od osób prawnych 9,31 %, podatek dochodowy od osób fizycznych 17,5 % a podatek akcyzowy 30,09 %.

W porównaniu z 2007 r. nastąpił niewielki spadek ustaleń w zakresie podatku od towarów i usług o 9 %, w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych o 6 % oraz wzrost w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych o 1 %.

Natomiast w przypadku podatku akcyzowego spadek ustaleń wyniósł 30 %. Wynika to m.in. z faktu, że kontrola podatku akcyzowego nie jest domeną urzędów kontroli skarbowej. Tym zagadnieniem zajmują się głównie służby celne. Ponadto przepisy w zakresie ustawy o podatku akcyzowym zapewniają coraz większą szczelność systemu poboru akcyzy. Trzecim powodem systematycznego spadku ustaleń jest zmiana metodologii kontroli, która skutkowa-ła odstępniem od wydawania decyzji na podmioty tzw. „słupy”. Obecnie w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości dokonywanych przez takie podmioty przeprowadzane są postępowania karne-skarbowe.